

Justitsministeriet

Dato: 25. juni 2007

Dok.: JAU40595

Segnt.: 2007-154-0097

Udkast til tale

til ministeren til brug ved åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 26. juni 2007 (med familie- og forbrugerministeren, som taler først).

Samrådsspørgsmål BR: ”Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan gå til, at eksportører af svin systematisk kan overtræde reglerne for dyretransporter uden at myndighederne griber ind?”

Samrådsspørgsmål BS: ”Vil ministeren tage initiativ til at gennemføre et totalt stop af eksport af danske svin ud af Danmark, indtil der er fundet en metode, der kan sikre, at systematiske overtrædelser af reglerne for dyretransporter kan forhindres?”

Samrådsspørgsmål BT: ”Vil ministeren sikre, at der sættes en stopper for de systematisk overtrædelser af reglerne for dyretransporter?”

1. Samrådsspørgsmålene bygger på et indslag i DR ”21 Søndag” om transport af udsættersøer, hvoraf det fremgik, at to store danske svineeksportører tilsyneladende bl.a. har overtrådt reglerne om, hvor længe udsættersøer må transporteres.

Jeg vil for en god ordens skyld gerne starte med at understrege, at ingen som bekendt er skyldige, før det er fastslået af en domstol. Mine bemærkninger i det følgende skal derfor ikke tages som udtryk for, at jeg tager stilling til skyldsspørgsmålet i en eventuel kommende straffesag.

Men når det er sagt, vil jeg gerne slå fast, at jeg er meget oprørt over, at vi nu igen skal være vidne til, at de danske regler om transport af dyr tilsyneladen-

de bliver overtrådt. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg – som de fleste danskere – er godt træt af, at der bliver gjort alle mulige krumspring for at omgå de regler, som vi har fastsat for at sikre velfærden for dyrene under transport.

De seneste eksempler vedrører søer, der tilsyneladende er blevet sendt ud på lange transporter over otte timer i strid med de skærpede regler om transport af udsættersøer, som blev indført i januar i år. En sådan praksis er dybt forkastelig og skal naturligvis stoppes.

Som jeg vil redegøre for om lidt, har vi heldigvis snart mulighed for at anvende langt hårdere sanktioner over for netop denne type overtrædelser af reglerne om transport af dyr. Og det er min forventning, at vi med disse skærpede sanktioner får bedre mulighed for at gribe ind over for sådanne overtrædelser fremover.

2. Udvalget har stillet familie- og forbrugerministeren og mig tre spørgsmål til fælles besvarelse. På grund af sammenhængen mellem spørgsmålene, vil jeg gerne besvare spørgsmålene samlet.

Udvalget har derudover stillet mig to yderligere spørgsmål – det er samrådsspørgsmål BU og BV-, som vil blive besvaret til sidst.

Med hensyn til samrådsspørgsmål BR, der især vedrører spørgsmålet om kontrol og håndhævelse af reglerne, vil jeg henvise til familie- og forbrugerministerens grundige redegørelse om Fødevarestyrelsens behandling af de sager, som har været omtalt i pressen den seneste uges tid.

Jeg vil dog gerne føje til, at jeg – ligesom familie- og forbrugerministeren – finder det afgørende, at de ansvarlige myndigheder reagerer, når de bliver opmærksomme på eventuelle overtrædelser af lovgiv-

ningen. Og jeg har noteret mig, at Fødevarestyrelsen nu har indgivet politianmeldelse imod de eksportører, som var ansvarlige for de omtalte dyretransporter.

3. Jeg vil gerne understrege, at regeringen ser med stor alvor på overtrædelser af reglerne om transport af dyr.

Igennem de senere år har vi foretaget en lang række markante skærpselser af transportreglerne for at sikre bedre velfærd for dyrene under transport. Blandt andet indførte vi jo i starten af i år som bekendt reglen om otte timers transporttid for udsættersøer for at undgå, at trætte og udtjente søer bliver udsat for lange og anstrengende transporter.

Det er derfor ubegribeligt, at personer, som driver virksomhed med transport af dyr – og som derfor selv har en interesse i at behandle dyrene ordentligt

– øjensynligt tilsidesætter alle hensyn til dyrevelfærd og udviser stor foretagsomhed og kreativitet for at undgå netop disse skærpede danske regler.

4. Jeg må dog i den forbindelse sige, at problemet med overtrædelserne af de skærpede danske regler efter min mening ikke kan løses ved, at der indføres et totalt stop for eksport af dyr fra Danmark, således som der lægges op til i samrådsspørgsmål BS.

Først og fremmest skal man huske på, at transport af dyr jo i høj grad er et fælleseuropæisk anliggende. Transport af dyr er et totalharmoniseret område inden for EU, og det betyder, at Danmark ikke kan indføre regler, der er strengere end dem, der følger af EU-retten, medmindre EU-retten tillader det.

I januar i år trådte transportforordningen i kraft, og den foreskriver, at der skal være fri bevægelighed for transport af dyr inden for EU, således at dyr – på

en række betingelser – kan transporteres frit mellem medlemslandene. Det betyder samtidig, at Danmark ikke generelt kan opstille forhindringer for transportforordningens anvendelse ved at forbyde eksport af dyr fra Danmark.

Som jeg tidligere har redegjort for, så har vi i Danmark jo allerede strammet skruen gevaldigt i forhold til de regler, der følger direkte af transportforordningen. F.eks. har vi – inden for rammerne af EU-retten – indført skrappe regler om areal, indvendig højde og ventilation, skærpet transportegnethedsvurdering osv.

Det er min klare vurdering, at et totalt forbud mod eksport af dyr fra Danmark ikke vil være i overensstemmelse med vores EU-retlige forpligtelser.

5. Når det er sagt, så mener jeg i øvrigt heller ikke, at et eksportforbud vil være den rigtige – eller mest

effektive – løsning på problemet med de mange overtrædelser af transportreglerne.

Efter min opfattelse bør vi i stedet sætte kræfterne massivt ind på at få ryddet op i branchen, så vi én gang for alle kan blive fri for at se transportører, der ser stort på dyrevelfærden og er med til at give Danmark et dårligt ry.

6. Jeg vil i den forbindelse gerne sige, at jeg finder det positivt, at de transportører af svin, som tilsyneladende har været indblandet i snyd med de danske regler, nu er blevet slettet fra positivlisten over transportører, som landbruget skal anvende. En af forudsætningerne for, at vi kan komme overtrædelserne til livs, er jo netop, at landmændene og eksportørerne udviser ansvarlighed, når de indgår aftale med en transportør.

7. Det er imidlertid langt fra tilstrækkeligt, at erhvervet selv tager affære. De mange sager om overtrædelser af reglerne om transport af dyr, som vi har været præsenteret for på det seneste, viser jo med al tydelighed, at vi er nødt til at tage langt skrappere midler i brug. Vi må med andre ord konstatere, at branchen ikke selv kan løse problemet.

Jeg er derfor meget tilfreds med, at vi nu har fået indført klippekortordningen for dyretransporter, som giver os bedre mulighed for at skride ind over for de transportører, der ikke kan finde ud af at overholde reglerne.

Klippekortordningen, der jo træder i kraft på søndag, vil netop finde anvendelse ved overtrædelser af reglerne om transportegnethed, herunder bl.a. reglen om maksimal transporttid for udsætersøer.

I henhold til klippekortordningen vil en overtrædelse af disse regler således medføre et klip i retten til at beskæftige sig med transport af dyr. Tre overtrædelser af samme regel eller i kombination med andre overtrædelser vil udløse en betinget frakendelse og dermed en kontrollerende prøve i reglerne om dyretransporter. Man skal også være opmærksom på, at vi i forbindelse med klippekortordningen også helt generelt har skærpet reglerne om frakendelse, så der fremover er mulighed for i grovere tilfælde at idømme en betinget frakendelse alene på baggrund af en enkelt lovovertrædelse.

Jeg er overbevist om, at udsigten til en så direkte og markant sanktion vil få transportørerne til at tænke sig om en ekstra gang, således at vi forhåbentlig ser en betydelig nedgang i antallet af overtrædelser.

8. Ud over klippekortordningen er der som bekendt også gennemført en markant skærpelse af de såkald-

te minimumsbødestrafte, som skal finde anvendelse ved overtrædelser af reglerne om transport af dyr.

Skærperne omfatter ikke bare transportører, men også landmændene, som har bestilt transporten, og som i nogle tilfælde bærer en del af ansvaret for, at reglerne overholdes undervejs. På denne måde sikres det, at alle de ansvarlige for eventuelle overtrædelser vil kunne mødes med skrapere sanktioner end hidtil.

I den nye lovgivning er det desuden præciseret, at der skal ske konfiskation af fortjenesten, hvis landmanden eller transportøren i forbindelse med overtrædelsen har opnået en økonomisk fordel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmålingen af bøden – dvs. i skærpende retning.

9. Samlet set er situationen altså den, at vi har indført en række skærpede regler, som jeg forventer vil få væsentlig betydning for de transportører og også for de landmænd, der ikke overholder reglerne om transport af dyr.

Som jeg nævnte før, træder reglerne i kraft den 1. juli 2007, og først derefter er det derfor muligt at se effekten af de samlede initiativer.

Det er dog min klare forventning, at navnlig klippekortordningen og de skærpede bødestraffe, vil bidrage til at nedbringe antallet af lovovertrædelser på dette område fremover.